

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/144/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813213961
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3813213961.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa M. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v O., dieťa rodičov M. K., bytom G., M. R. Z. č. X/X a M. K., bytom C., V. č. XXX/XX, o zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 16. októbra 2013, č.k. 13P/25/2013-30 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 27.08.2012 č. k. 12P/93/2012-18 v časti týkajúcej sa výživného na maloletého M. tak, že zvýšil vyživovaciú povinnosť matky na maloletého M. K. zo sumy 60,- eur mesačne na sumu 100,- eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2013, ktoré je povinná platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletého dieťaťa. Zročné výživné za obdobie od 01.09.2013 do 31.10.2013 v sume 80 eur povolil súd zaplatiť matke v splátkach vo výške 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nadobudne rozsudok právoplatnosť až do úplného zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok. V ostatných častiach ponechal uvedený rozsudok nezmenený. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že k poslednej úprave vyživovacej povinnosti matky na maloletého M. došlo rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 27.08.2012 č. k. 12P/93/2012-18, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.09.2012. V tom čase bola matka zamestnaná v spoločnosti K. plus, s.r.o., kde dosahovala čistý príjem približne sumu 330,- eur mesačne (správne 296 eur). Vyživovaciú povinnosť mala len k maloletému M.. Náklady na bývanie uhrádzala v sume 167,- eur, splácala pôžičku spoločnosti O. a hradila výdavky na telefón. Otec maloletého M. bol aj v čase pôvodnej úpravy zamestnaný ako čalúnnik v spoločnosti SCHEEBA, s.r.o., Prievidza, kde dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 420 - 430 eur. V čase poslednej úpravy platil nájom 120,- eur, zálohy na elektrinu 43,- eur a splácal úver do konca roka 2012 sumou 35,- eur a potom splátkou minimálne 143,- eur. Vyživovaciú povinnosť mal rovnako ako matka len k maloletému Martinovi. Maloletý Martin bol v čase poslednej úpravy výživného žiakom 4. ročníka Základnej školy v C.. Maloletý M. chodil na pravidelné kontroly obličiek do M. a K.. Rekreačne sa venoval korčuľovaniu. Zdravotný stav maloletého M. si vyžadoval zvýšené výdavky na zakupovanie celozrnnej alebo grahamovej múky a mesačne cca 6 až 8 eur na doplatok za lieky. Matka maloletého M. je v súčasnosti zamestnaná prostredníctvom agentúry Trenkwalder, a.s. v spoločnosti I. Bánovce nad Bebravou, kde dosahuje priemerný čistý mesačný zárobok v sume 447,59 eura. V uvedenej spoločnosti pracuje od 10.09.2012 a jej pracovný pomer je dohodnutý na dobu určitú, a to na dobu trvania dočasného pridelenia. M. žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a priateľom, ktorý pracuje u rovnakej spoločnosti s rovnakým príjmom. Priateľ matky prispieva na domácnosť sumou 50,- eur a má určenú vyživovaciú povinnosť na svoju dcéru sumou 120,- eur mesačne. Okrem toho prispieva sumou 80,- eur na dom svojim rodičom, kde sa každý druhý víkend stretáva so svojou dcérou. Stará matka maloletého M. matke neprispieva na

spoločnú domácnosť, všetko prepíše a má zriadené doživotné právo bývania v predmetnom byte. Matka maloletého M. platí za bývanie sumu 150,- eur mesačne, spláca úver v sume 45,44 eura mesačne a platí cestovné do práce v sume 60,- eur mesačne. S maloletým M. sa stretáva, keď je maloletý M. v Novákoch na návšteve u starých rodičov s otcovej strany. Navrhla, aby maloletý M. po vyučovaní chodil za ňou do G., že mu preplatí cestovné. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Otec maloletého M. je aj v súčasnosti zamestnaný v spoločnosti SCHEEBA, s.r.o., Prievidza, kde dosiahol za obdobie od januára 2013 do augusta 2013 priemerný čistý mesačný príjem v sume 445,21 eura. Nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. S maloletým M. žijú v obci C. v 2-izbovom byte, ktorý otec kúpil prostredníctvom hypotekárneho úveru, ktorý spláca v sume 134,- eur mesačne. Výdavky na bývanie predstavujú sumu 150,- eur mesačne. Cestovné do práce ho mesačne stojí sumu 66,- eur. M. M. má 11 rokov, v školskom roku 2013/2014 navštevuje 5. ročník Základnej školy v C.. Od 01.09.2013 je prijatý na Súkromnú základnú umeleckú školu v C., výtvarný odbor, za ktorý otec platí 5 eur mesačne. Maloletý M. sa nestravuje v školskej jedálni, nakoľko má zdravotné problémy a bola mu ošetrujúcou lekárkou odporúčaná diéta, na základe ktorej sa má stravovať predovšetkým na celozrnnom pečive a celozrnej múke. Podozrenie na celiakiu nebolo testami potvrdené. Zvýšené výdavky na maloletého M. má otec spojené aj so zabezpečením pravidelných zdravotných kontrol maloletého M. na obličky v K. a M.. Ďalšie výdavky otca súvisia s účasťou maloletého M. na školských výletoch, za ktoré dal v minulom školskom roku približne sumu 100,- eur. Maloletý M. rád korčuľuje a zberá vlaky z lega. Na základe takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v danom prípade došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov tak z objektívnych, ako aj subjektívnych dôvodov. Aj keď bola posledná úprava výživného pred rokom, ale od uvedeného času matka zmenila zamestnávateľa, stúpol jej príjem a celkovo sa zmenili majetkové pomery na strane matky. Na druhej strane maloletý M. začal od septembra 2013 navštevovať 5. ročník základnej školy a má zdravotné problémy, na základe ktorých mu bola odporúčaná zo strany ošetrujúcej lekárky strava pozostávajúca z celozrnného pečiva a múky. Za rok opätovne narástol a venuje sa mimoškolským aktivitám. Navštevuje výtvarný odbor na Súkromnej základnej umeleckej škole, za ktorú platí otec 5,- eur mesačne. Matke od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti stúpol príjem, a to zo sumy 296,- eur mesačne na sumu 447,59 eura mesačne. Žije v spoločnej domácnosti s priateľom, ktorý jej prispieva na spoločnú domácnosť. Súd poukazuje tiež na tú skutočnosť, že priateľovi matky, ktorý dosahuje rovnaký ako príjem ako matka maloletého M., bola určená vyživovacia povinnosť voči dcére v sume 120,- eur mesačne. Okrem uvedenej sumy prispieva priateľ matky svojim rodičom na dom sumou 80,- eur, keďže sa tam každý druhý víkend stretáva so svojou dcérou. Matka ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Zárobkové schopnosti a možnosti otca sa od poslednej úpravy výživného výrazne nezmenili, nakoľko je aj v súčasnosti zamestnaný v spoločnosti A., s.r.o., O., kde dosahuje priemerný čistý mesačný príjem v sume 445,- eur. Nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Aj v súčasnosti spláca hypotekárny úver, ktorý si zobral na zakúpenie bytu, kde teraz s maloletým M. žijú. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak aj má matka maloletého M. v súčasnosti výdavky súvisiace so starostlivosťou o svoju matku, ktorá pije a nijako jej neprispieva na domácnosť, ide o jednorazové náklady, ktoré nie sú pravidelného charakteru a ktoré najmä nepredchádzajú vyživovacej povinnosti matky voči svojmu maloletému synovi, ktorý je odkázaný na jej výživu. Na základe takéhoto posúdenia oprávnených nárokov maloletého M., a celkových schopností a možností na strane matky, dospel súd k záveru, že je odôvodnené zvýšenie vyživovacej povinnosti matky na maloletého M. aj po jednom roku. Na základe vyššie uvedeného a s ohľadom na ustanovenie § 78 ods. X zákona o rodine dospel súd k záveru, že odôvodneným potrebám maloletého M. na jednej strane, ale aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom matky na druhej strane, zodpovedá zvýšená vyživovacia povinnosť matky na maloletého M., a to vyživovacia povinnosť v sume 100,- eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2013. Právne svoje rozhodnutie ďalej odôvodnil ust. § 62 ods. 1,2,4,5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, § 163ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka, žiadala, aby Krajský súd v Trenčíne prehodnotil sumu výživného na mal. Martina. Poukázala na svoje zárobkové pomery a na výdavky, keď jej zárobok činí 447,50 eur, za nájomné platí 150 eur, 60 eur za cestovné, 45,44 eur za úver, 50 eur za mobil + 100 eur výživné, spolu so zročným výživným toto všetko predstavuje 425,44 eur, po uhradení ktorých nákladov jej nezostane ani na stravu a hygienické potreby a pre psíka, ktorého tiež vlastní a ktorý potrebuje očkovanie a stravu. Poukázala na to, že žije v jednej domácnosti so svojou matkou, ktorá dosť silne pije a na chod domácnosti jej nijak neprispieva. Pokiaľ súd prvého stupňa zohľadnil, že býva so svojim priateľom a podľa toho jej určil výživné na maloletého, uviedla, že priateľ nemá u nej trvalý pobyt a

to že jej pomáha, je jeho dobrá vôľa a nedovolí si od neho pýtať eurá na živobytie. Pokiaľ sa týka tvrdenia otca, že nemá záujem o svojho syna a že mu nič nekupuje uviedla, že od mája sa jej v práci zmenila prevádzka z trojzmennej na štvorzmennú, kde jej vychádzajú pracovné zmeny hlavne cez víkendy a tým pádom nemôže byť so svojim synom, lebo cez týždeň má syn školu. Poukázala na to, že navrhla otcovi, že syn bude u nej počas voľna aj cez týždeň, čo on odmietol, nakoľko podľa jeho názoru spoločná opatera nie je vhodná pre maloletého. S maloletým sa kontaktuje cez mobil. O zverení maloletého do starostlivosti otca uviedla, že po rozvode prišla bývať do 1-izbového bytu so synom, kde bývala už jej matka so svojou dcérou a tá si privedla svojho priateľa do bytu, kde spolu bývali päť mesiacov a z tohto dôvodu sa rozhodla, že bude lepšie, keď maloletý bude zverený do osobnej starostlivosti otca, kde by nemal zlé podmienky. Ďalej uviedla, že je už vyše rok a pol zamestnaná na dobu určitú a stále si hľadá vhodnú prácu blízko svojho bydliska, čo je v danej situácii dosť ťažké. Poukázala na to, že vie, že otec sa stará dobre o maloletého, keď mu veľmi pomáhajú jeho rodičia.

Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Výživné vo výške 100 eur považoval za primerané. Uviedol, že starostlivosť o dieťa v skutočnosti stojí omnoho viac, keď sú výdavky so školou, krúžkami, záľubami, ošatením, stravou. Poukázal na to, že matka nesúhlasí s výživným 100 eur mesačne na maloletého, ale za mobil platí 50 eur mesačne. Uviedol, že styk maloletého s matkou cez týždeň je nevyhovujúci, nakoľko sa syn po škole venuje učeniu, domácim úlohám, krúžkom, čo je dosť časovo náročné. Stretávaniu maloletého s matkou však úmyselne nebráni, ale cez týždeň to naozaj nejde. Ďalej uviedol, že matka v mesiaci november poslala výživné namiesto 120 eur len 100 eur. Pokiaľ matka mal. dieťaťa poukazuje na tú okolnosť, že platí nájomné 150 eur uviedol, že vie, že jej matka jej platí polovicu.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 2 písm. a/, § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní matkou vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Z daného titulu si odvolací súd osvojuje dôvody napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a na zdôraznenie správnosti dodáva nasledovné:

Zákon o rodine /ust. § 62 ods. 2 a ust. § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 veta prvá/ zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu ich vyživovacej povinnosti súd prihliada k odôvodneným potrebám oprávneného, ako aj k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného a pri hodnotení týchto schopností, možností a majetkových pomerov povinného skúma, či sa povinný bez dôležitého dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, alebo majetkového prospechu, prípadne, či nevzal na seba neprimerané majetkové riziká. Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

V preskúmvanej veci súd prvého stupňa vykonal riadne dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností /§120 ods. 1, 2 O.s.p./ a pri posudzovaní osobných, zárobkových a majetkových pomerov matky maloletého postupoval v zmysle hore uvedených zákonných ustanovení Zákona o rodine. Súdom prvého stupňa zistené osobné, zárobkové a majetkové pomery matky maloletého ako osoby povinnej a oprávnenej potreby mal. Martina ako osoby oprávnenej sú dostatočným podkladom pre záver, že návrh otca na zvýšenie výživného je opodstatnený. Posledná úprava výživného zo strany matky bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 27.08.2012 č.k. 12P/93/2012-18, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, ktorou sa matka zaviazala prispievať na výživu mal. M. sumou 60 eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18.09.2012. Z uvedeného rozhodnutia nie je celkom zrejmé, aké boli pomery na strane oprávneného a povinného. Keďže však ide o právoplatne vykonanú úpravu výživného, treba vychádzať z toho, že na strane matky boli také osobné, majetkové a zárobkové pomery, ktoré odôvodňovali určenie výživného vo výške

60 eur mesačne. Z obsahu spisu však vyplýva, že mal. M. v čase poslednej úpravy výživného bol žiakom 4. ročníka základnej školy. Matka maloletého dosahovala priemerný čistý mesačný príjem vo výške 296 eur, otec maloletého v tom čase dosahoval čistý priemerný mesačný príjem vo výške 420 - 430 eur. Rodičia inú vyživovaciu povinnosť nemali. V čase rozhodovania súdu prvého stupňa mal. M. navštevoval 2. stupeň základnej školy, s čím má otec zvýšené výdavky na nákup školských potrieb, školské výlety a mimoškolské aktivity, keď maloletý navštevuje súkromnú základnú umeleckú školu, za ktorú otec platí 5 eur mesačne. Maloletý má zdravotné problémy, musí dodržiavať bezlepkovú diétu, s čím sú tiež spojené zvýšené finančné náklady. Matka za obdobie od septembra 2012 do augusta 2013 dosiahla čistý priemerný mesačný príjem vo výške 447,59 eur, otec za obdobie od januára 2012 do augusta 2013 dosiahol čistý priemerný mesačný príjem vo výške 445,21 eur. Spolu s priateľom býva v 1-izbovom byte aj so svojou matkou, otec žije s maloletým v 2-izbovom byte, ktorý otec kúpil prostredníctvom hypotekárneho úveru, ktorý spláca v sume 134 eur mesačne. Pri porovnaní s týmito pomermi maloletého a s pomermi oproti poslednej úpravy výživného aj odvolací súd konštatuje, že matka v súčasnosti dosahuje vyšší príjem ako v čase poslednej úpravy výživného a náklady na maloletého M., ktorý navštevuje už 2. stupeň základnej školy, má zdravotné problémy, otec má zvýšené výdavky na lekárske prehliadky, podstatne vzrástli. Neboli preto dôvodné námietky matky uvádzané v odvolaní, že výživné určené súdom prvého stupňa vo výške 100 eur mesačne je neprimerané. Matke vzrástol od poslednej úpravy výživného čistý priemerný mesačný zárobok o 151,60 eur, žije v spoločnej domácnosti s jej priateľom, ktorý podľa vyjadrenia matky dosahuje obdobný čistý mesačný príjem ako ona. Pokiaľ matka namietala, že jej priateľ nemá u nej trvalý pobyt a skutočnosť, že jej pomáha je jeho dobrá vôľa, táto námietka nemá na vecnú správnosť rozhodnutia žiaden vplyv. Podstatná je skutočnosť, že priateľ matky sa podieľa na nákladoch v spoločnej domácnosti bez ohľadu na to, či má u matky trvalý pobyt, ktorý má len evidenčný charakter. Matka v odvolaní ďalej dôvodila svojimi mesačnými výdavkami, medzi ktoré zaradila aj 50 eur za mobil a náklady pre psa, ktorý potrebuje očkovanie a stravu. Odvolací súd podotýka, že náklady vo výške 50 eur za mobil sú neprimerane vysoké, taktiež sa nemôže prihliadať na náklady, ktoré matka potrebuje na očkovanie a stravu pre psa, nakoľko výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Nedôvodná bola aj námietka matky uvádzaná v odvolaní, ktorú uvádzala už aj pred súdom prvého stupňa, že žije v jednej domácnosti so svojou matkou, ktorá dosť pije a na chod domácnosti jej nijak neprispieva. Tieto náklady matky však nepredchádzajú vyživovacej povinnosti matky voči svojmu mal. synovi, ktorý jej odkázaný na jej výživu. Pokiaľ ide o ďalšiu námietku matky, že pracuje na 4-zmennú prevádzku, a to hlavne cez víkendy, z ktorého dôvodu sa nemôže stretávať so svojím synom a otec mal. dieťaťa odmietol stretávanie sa maloletého s matkou počas týždňa, táto skutočnosť nemôže mať taktiež vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.